

Δογματικές διαφορές Εκκλησίας και παπισμού σχετικά με το πρόσωπο της Κυρίας Θεοτόκου.

Γράφει ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Άγγελος Αγγελικόπουλος, εφημέριος Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής Καλλιπόλεως Πειραιώς.

Βρισκόμαστε εν όψει της περιόδου του ιερού Δεκαπενταυγούστου και της μεγάλης Θεομητορικής εορτής της Κοιμήσεως της Θεοτόκου, του Πάσχα του καλοκαιριού. Με την ευκαιρία αυτή κρίνεται πνευματικώς ωφέλιμο να επικεντρώσουμε την προσοχή μας στον τρόπο, που θα πρέπει να εορτάσουμε αυτή την μεγάλη εορτή οι Ορθόδοξοι Χριστιανοί. Ποιές είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις του εορτάζου; Ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος μάς προτρέπει να εορτάσουμε όχι πανηγυρικώς, αλλά θεϊκώς και πνευματικώς· όχι κοσμικώς και φιληδόνως, αλλ' υπερκοσμικώς και Αγγελικώς. Και κυρίως οφείλουμε να εορτάσουμε με Ορθοδοξία (ορθή πίστη) και με ορθοπραξία (ορθή ζωή). Σε διαφορετική περίπτωση θα ακούσουμε τον Κύριό μας Ιησού Χριστό και την Παναγία Μητέρα Του να μας λένε με αποστροφή και αγανάκτηση: «μεμίσηκα, άπῶσμαι έορτάς ύμῶν καί ού μή όσφρανθῶ θυσίας έν ταῖς πανηγύρεσιν ύμῶν» (Αμώς 5, 21).

Όταν γίνεται λόγος περί του Ορθοδόξως εορτάζου, εννοείται ότι θα πρέπει να έχουμε σωστή, ορθή, ορθόδοξη και όχι διαστρεβλωμένη

πίστη περί του προσώπου της Παναγίας και ότι θα πρέπει να γνωρίζουμε την δογματική ιδίως διδασκαλία της Ορθοδόξου Εκκλησίας περί της Θεοτόκου έναντι των αιρέσεων. Γι'αυτό θά παρουσιάσουμε τις δογματικές διαφορές της Ορθοδόξου Εκκλησίας και της αιρέσεως του Παπισμού σχετικά με την Υπεραγία Θεοτόκο.

Μεταξύ των αιρέσεων, που διαστρέφουν την διδασκαλία της Εκκλησίας για το πρόσωπο της Παναγίας μας, η αίρεση του Παπισμού είναι η μεγαλύτερη.

Κατ'αρχήν, οφείλουμε νά τονίσουμε ότι η δογματική διδασκαλία της Ορθοδόξου Εκκλησίας για την Θεοτόκο συνδέεται στενότατα με την διδασκαλία της για τον Χριστό, με τό χριστολογικό δόγμα. Εξαιτίας του Θεανθρώπου Χριστού η Μαρία έγινε Θεοτόκος. Όλα τά έργα και τις αρετές της τις οφείλει η Παναγία στον Γλυκύτατο Υιό της. Χριστός και Θεοτόκος δέν χωρίζονται· Μήτηρ και Υιός δέν διαιρούνται. Γι'αυτό και βλέπουμε σχεδόν πάντοτε στις εικόνες της Παναγίας ότι αυτή δέν απεικονίζεται ποτέ μόνη της, αλλά πάντοτε κρατώντας στις αγκάλες της ή φέροντας εντός της κοιλίας της τό παιδίον Ιησούν, ο οποίος είναι ο Σωτήρ του κόσμου. Ως εξ αυτού, στην Ορθόδοξη Εκκλησία ποτέ δέν αναπτύχθηκε η διδασκαλία περί της Θεοτόκου ξεχωριστά και αυτόνομα από την διδασκαλία περί του Χριστού.

Αντιθέτως, οι αιρετικοί Παπικοί τόνισαν υπερβολικά τό πρόσωπο της Θεοτόκου, αυτονομώντας το σημαντικά από την Χριστολογία της Εκκλησίας. Έτσι, ανέπτυξαν ανεξάρτητη μαριολογία, η οποία περιλαμβάνει νέα και αιρετικά δόγματα για την Θεοτόκο.

Μεταξύ των καινοφανών και αιρετικών δογμάτων του Παπισμού συγκατελέγεται και η διδασκαλία, το επίσημο μαριολογικό δόγμα περί της «ασπίλου συλλήψεως (immaculata conseptio) της Θεοτόκου». Σύμφωνα μ'αυτό, η Θεοτόκος, επειδή προοριζόταν νά γεννήσει τόν Θεό Λόγο, ο οποίος θα σαρκωνόταν απ'αυτή, έπρεπε νά είναι παντελώς αναμάρτητη· διδάσκουν γι'αυτό ότι ήταν απαλλαγμένη όχι μόνο των προσωπικών αμαρτιών, αλλά και αυτού του προπατορικού αμαρτήματος, το οποίο μεταδίδεται με την φυσική γέννηση σε όλους τους ανθρώπους. Γι'αυτό με την πρόνοια του Θεού συνελήφθη μεν ως καρπός πατρός και μητρός από τους γονείς της, τους αγίους Ιωακείμ και Άννα, όμως, «ασπίλως», χωρίς να της μεταδοθεί το προπατορικό αμάρτημα. Οι Παπικοί, χρησιμοποιώντας τον αγαπητό σ'αυτούς ορθολογισμό, σχολαστικισμό και το δικανικό πνεύμα, ισχυρίζονται ότι ο Θεός θα

μπορούσε να γεννηθεί και να σαρκωθεί μόνο από μια Θεά και όχι από μία κοινή θνητή γυναίκα. Γι' αυτό και έχουν αναγάγει την Παναγία στη σφαίρα της Θεότητας, την θεωρούν Θεά.

Η περί ασπίλου συλλήψεως της Θεοτόκου διδασκαλία των Παπικών εισήχθη τον 12ο αιώ. από δύο Βρετανούς μοναχούς, τούς Έντμερ και Όσμπερτ και περί τό 1140 στή Λυών θεσπίσθηκε σχετική εορτή. Η διδασκαλία αυτή καλλιεργήθηκε στους επομένους αιώνες και τήν 8η - 12 - 1854 ο Πάπας Πίος ο Θ' τήν ανήγαγε σέ δόγμα. Τήν διδασκαλία τους στηρίζουν στό χωρίο του κατά Λουκάν αγίου Ευαγγελίου κεφ. 1, στίχ. 28, πού λέει «Χαίρε Κεχαριτωμένη Μαρία», παρερμηνεύοντας τη λέξη «κεχαριτωμένη» και ισχυριζόμενοι ότι σημαίνει αναμάρτητη. Δηλ. η Θεοτόκος ήταν αναμάρτητη, επειδή ήταν πεπληρωμένη χαρίτων. Η ορθή, όμως, ερμηνεία είναι «να χαίρεσαι, εσύ Μαρία, διότι έλαβες μεγάλη και εξαιρετική Χάρι από τον Θεό, διότι είσαι γεμάτη από την Χάριν του Θεού» (ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΟΛΙΤΣΑΡΑΣ, Η Καινή Διαθήκη. Κείμενον - ερμηνευτική απόδοσις, εκδ. Αδελφότης Θεολόγων η «Ζωή», Αθήναι 2007, σ. 203.). Τό δόγμα τους αυτό διαπιστώνεται πρακτικώς από τόν τρόπο μέ τόν οποίο κάνουν οι Παπικοί τόν «σταυρό» τους, δηλ. μέ τά τέσσερα δάκτυλα, τά οποία συμβολίζουν τόν Θεό Πατέρα, τόν Χριστό, τήν Παναγία ως Θεά και τόν Πάπα ως βικάριο, αντιπρόσωπο του Θεού στή γη, αλάθητο και πρώτο, σε πλήρη αντίθεση με τους Ορθοδόξους, οι οποίοι διδαχθήκαμε να κάνουμε τον σταυρό μας με τα τρία δάκτυλα, τα οποία συμβολίζουν την Αγία Τριάδα, το Τριαδολογικό δόγμα, τον Πατέρα, τον Υιό και το Άγιον Πνεύμα.

Σύμφωνα, όμως, με την Ορθόδοξη διδασκαλία, η Θεοτόκος, ως καρπός ανδρός και γυναικός, ήταν φορέας του προπατορικού αμαρτήματος, δέν ήταν απαλλαγμένη από τό προπατορικό αμάρτημα, τό οποίο μεταδίδεται με την φυσική γέννηση και στους εκ κοιλίας μητρός ηγιασμένους, επομένως και στήν Κυρία Θεοτόκο. Κατά τόν Απ. Παύλο «πάντες ήμαρτον» (Ρωμ. 5, 12), μέ τήν παράβαση των πρωτοπλάστων, δηλ. οι πάντες κατεστάθησαν αμαρτωλοί και γεννήθηκαν σέ κατάσταση αμαρτωλότητας, ακόμη και οι εκ κοιλίας μητρός ηγιασμένοι, διότι, σύμφωνα μέ τόν προφητάνακτα Δαβίδ «έν άνομίαις συνελήφθην, και έν άμαρτίαις εκίσησέ με ή μήτηρ μου» (Ψαλμ. 50, 7).

Κατά τήν επίσκεψή της στήν αγία Ελισάβετ, η Θεοτόκος ανεφώνησε εν Πνεύματι Αγίω και είπε' «Μεγαλύνει ή ψυχή μου τόν Κύριον και ήγαλλίασε τό πνευμά μου επί τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου» (Λουκ. 1,

47). Η Θεοτόκος θεωρεί τόν Θεό και δικό της Σωτήρα. Και Θεός είναι τό εν τη κοιλία της κυοφορούμενο. Τί είναι κατά Θεόν σωτηρία; Η απαλλαγή από καταδικαστικές ενοχές. Και πώς σώθηκε η Μαρία; Μέ τήν απαλλαγή από τό προπατορικό αμάρτημα. Η Θεοτόκος καθαρίσθηκε από το προπατορικό αμάρτημα, όταν τήν επεσκίασε τό Άγιον Πνεύμα κατά τόν Ευαγγελισμό. Μέ άλλα λόγια και η Μητέρα του Θεού είχε ανάγκη σωτηρίας.

Επομένως, η Ορθόδοξος Εκκλησία πιστεύει ότι η Θεοτόκος έφερε τό προπατορικό αμάρτημα και καθαρίσθηκε υπό του Αγίου Πνεύματος, όταν τήν επεσκίασε, γιά νά γεννήσει τόν Χριστό. Οι όποιες προσωπικές αμαρτίες και αδυναμίες της δέν σκιάζουν, ούτε ελαττώνουν τήν αγιότητα της. Θά είναι πάντοτε Παναγία η Παρθένος (ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΚΟΡΗΣ, Παπικές πλάνες ἰσύντομος έλεγχος και ανασκευή, σσ. 81-84.).

Σύμφωνα με τον ομότιμο καθηγητή της Θεολογικής Σχολής του ΑΠΘ, αιδεσιμολογιώτατο πρωτοπρεσβύτερο π. Θεόδωρο Ζήση, «η αιρετική αυτή διδασκαλία περί της «ασπίλου συλλήψεως της Θεοτόκου» απορριπτόταν επί αιώνες και από μεγάλους παπικούς θεολόγους, όπως π.χ. τον Θωμά Ακινάτη, διότι δεν έχει κανένα έρεισμα στην Αγία Γραφή και την Πατερική Παράδοση.

Πέραν των ανωτέρω, το δόγμα περί της «ασπίλου συλλήψεως της Θεοτόκου» των Παπικών προσβάλλει την μοναδικότητα της υπερφυσούς Γεννήσεως του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Μόνο ο Χριστός γεννήθηκε ασπίλως και διέκοψε την διαδοχική μετάδοση του προπατορικού αμαρτήματος, που μεταδίδεται με την φυσική γέννηση, διότι η δική Του σύλληψη δεν ήταν φυσική, αλλά υπερφυσική, δεν συνελήφθη εκ θελήματος και εκ της συναφείας ανδρός και γυναικός, αλλά ασπόρως «εκ Πνεύματος Αγίου και Μαρίας της Παρθένου». Η Υπεραγία Θεοτόκος ήταν «απείρανδρος» και «απειρόγαμος», δεν είχε δηλ. πείρα ανδρός και γάμου. Ήταν ακόμη και «άνανδρος», δεν είχε σύζυγο, άνδρα. Ο άγιος Ιωσήφ ο Μνήστωρ ήταν απλώς προστάτης και κηδεμόνας, γι' αυτό και όταν διεπίστωσε ότι ήταν έγκυος, μη γνωρίζοντας ακόμη την θαυμαστή εκ Πνεύματος Αγίου σύλληψη, σκέφθηκε να την διώξει, «έβουλήθη λάθρα άπολυῖσαι αύτήν» (Ματθ. 1, 18-19). Η Θεοτόκος γέννησε κατά θαυμαστό τρόπο, ενώ ήταν παρθένος. Αλλά και μετά τον τόκο παρέμεινε επίσης παρθένος. Τριπάρθενος και αιεπάρθενος, προ του τόκου, εν τω τόκω και μετά τον τόκον.

Δεν συνέβη το ίδιο και με την σύλληψη και γέννηση της Υπεραγίας Θεοτόκου. Γεννήθηκε βέβαια με θαύμα από στείρους και ηλικιωμένους γονείς, τους αγίους Ιωακείμ και Άννα. Κατά τα άλλα, όμως, όλα ήταν φυσικά. Υπήρξε συνάφεια ανδρός και γυναικός, συζυγία και σπορά. Η Θεοπρομήτωρ Άννα δεν ήταν απείρανδρος, απειρόγαμος και άνανδρος ούτε παρθένος. Είχε σύζυγο τον άγιο Ιωακείμ. Η σύλληψη της Υπεραγίας Θεοτόκου δεν ήταν άσπορος, αλλά εκ σπέρματος του πατρός της Ιωακείμ, όπως όλων των ανθρώπων. Γι' αυτό και μεταδόθηκε και σ' αυτή το προπατορικό αμάρτημα. Η μόνη άσπιλος και υπερφυής σύλληψη είναι η εκ Πνεύματος Αγίου και άνευ σποράς σύλληψη και γέννηση του Θεανθρώπου Χριστού εκ της Παρθένου Μαρίας. Είναι ο μόνος αναμάρτητος καθ' όλα, ο τελείως και απολύτως αναμάρτητος. Η Υπεραγία Θεοτόκος είναι σχετικώς αναμάρτητη, επειδή μετέχει του προπατορικού αμαρτήματος» (ΠΡΩΤΟΠΡΕΣΒ. ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΖΗΣΗΣ, «Ύμνος της εορτής της Κοιμήσεως εισηγείται την «άσπιλον σύλληψιν»; Θεοδρομία ΙΒ2 (Απρίλιος-Ιούνιος 2010) σσ. 199-200).

Σύμφωνα με τον καθηγούμενο της Ιεράς Μονής Οσίου Γρηγορίου Αγίου Ορους πανοσιολογιώτατο αρχιμανδρίτη π. Γεώργιο Καψάνη, «οι Παπικοί διακηρύσσοντας ως δόγμα τήν άσπιλο σύλληψη της Παναγίας, δέν κατανοούν ότι μέ αυτό τήν ξεχωρίζουν από τό ανθρώπινο γένος, γεγονός πού έχει σωτηριολογικές συνέπειες για τήν ανθρωπότητα. Εάν η Παρθένος έφερε άλλη φύση, τότε ο Κύριος, προσλαμβάνοντας τήν ανθρώπινη φύση απ' αυτή, θέωσε άλλη φύση και όχι τήν κοινή όλων των ανθρώπων φύση» (ΑΡΧΙΜ.ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΨΑΝΗΣ, Ορθοδοξία και Ρωμαιοκαθολικισμός, σ. 37).

Παρά ταύτα, ενώπιον μιάς τόσο σαφούς εκκλησιαστικής διδασκαλίας, η οποία υποστηρίζεται και από πολλούς παπικούς θεολόγους, ο πάπας Πίος ο Θ', όπως είπαμε, δεν δειλίασε, αλλά αυθαιρέτως και εγωϊστικώς καινοτομώντας, ύψωσε σε δόγμα το 1854 την περί «ασπίλου συλλήψεως» διδασκαλία, προσθέτοντας κι άλλη αίρεση στις πολλές άλλες αιρέσεις του Παπισμού. Από πολλούς ειδικούς ερευνητές υποστηρίζεται ότι η ενέργεια αυτή προετοίμαζε την άλλη φοβερή αίρεση και πλάνη του Παπισμού, το «αλήθητο» του πάπα, το οποίο δογματίσε μετά από λίγο η Α' Βατικάνεια σύνοδος το 1870. Ήθελε, δηλ. το Βατικανό να δείξει ότι ο πάπας δεν δεσμεύεται ούτε από την Αγία Γραφή ούτε από την Πατερική Παράδοση και μπορεί να δογματίσει και εναντίον αυτών, γιατί είναι «αλάθητος».

Έτερο αιρετικό δόγμα του Παπισμού σχετικά με την Θεοτόκο είναι τό δόγμα περί της «ενσώματης αναλήψεως της Θεοτόκου», τό οποίο καθιερώθηκε τό 1950 επί Πάπα Πίου του ΙΒ΄. Τό δόγμα αυτό είναι φυσική συνέπεια του πρώτου δόγματος της «ασπίλου συλλήψεως της Θεοτόκου». Αφού δηλ. η Παναγία ήταν απηλλαγμένη από τό προπατορικό αμάρτημα και είναι, κατ'αυτούς, Θεά, δέν ήταν δυνατόν νά πεθάνει, νά υποστεί σωματικό θάνατο, χωρισμό ψυχής και σώματος, αλλά αναλήφθηκε σωματικώς.

Η Ορθόδοξος, όμως, Εκκλησία κάνει λόγο γιά Κοίμηση της Θεοτόκου, δηλ. πραγματικό θάνατο, χωρισμό ψυχής και σώματος, και γιά Μετάσταση της Θεοτόκου, δηλ. Ανάσταση, ένωση ψυχής και σώματος, και Ανάληψη κοντά στον Υιό της. Αυτό αποτελεί μία κατά Χάριν ενέργεια του Θεού, για να διαφύγει η Θεοτόκος την διαφθορά του θανάτου, και μία κατά πρόληψη πραγμάτωση της Αναστάσεως. Άλλωστε, τόσο ο ιερός Αυγουστίνος όσο και ο Θωμάς Ακινάτης και άλλοι λατίνοι διδάσκαλοι δέν δέχονται ότι η Θεοτόκος ήταν απαλλαγμένη από τό προπατορικό αμάρτημα, γ'αυτό και ήταν αναπόφευκτος και ο φυσικός θάνατός της.

Παραλλήλως, καλλιεργούνται σέ δογματικό επίπεδο από τούς Παπικούς οι διδασκαλίες γιά την Θεοτόκο ως συμμεσίτριας και συλλυτρώτριας από τόν 14ο αιώ. , δηλ. ότι Θεοτόκος, ως Θεά, μπορεί από μόνη της να μεσιτεύσει και να λυτρώσει τον άνθρωπο, όπως ο Χριστός, αλλά και ανεξαρτήτως αυτού. Οι διδασκαλίες, όμως, αυτές των Παπικών αντίκεινται σαφώς προς την Αγία Γραφή, η οποία επισημαίνει ότι «πάντες γάρ ἡμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν τῆ αὐτοῦ χάριτι διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ» (Ρωμ. 3, 23-24 και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΕΛΕΓΓΙΔΗΣ, Δυτική θεολογία και πνευματικότητα, σσ. 36-37 και ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΚΟΡΗΣ, Παπικές πλάνες σύντομος έλεγχος και ανασκευή, σσ. 81-84).

Τέλος, σύμφωνα με τον αείμνηστο και μακαριστό πανοσιολογιώτατο αρχιμανδρίτη κυρό Χαράλαμπο Βασιλόπουλο, οι Παπικοί τολμούν να αμφισβητούν ακόμη και τόν τόπο κοιμήσεως και ταφής της Θεομήτορος. Όπως όλοι γνωρίζουμε, σύμφωνα με την ιστορία, την παράδοση και την υμνογραφία της Εκκλησίας μας, η Θεοτόκος κοιμήθηκε και τάφηκε στά Ιεροσόλυμα, στην Γεθσημανή. Αυτό το ψάλλουμε και στο εξαποστειλάριο της εορτής της Κοιμήσεως, αλλά και στις ιερές παρακλήσεις του Δεκαπενταυγούστου. «Απόστολοι εκ περάτων, συνα-

θροισθέντες ενδάθε, Γεθσημανή τω χωρίω, κηδεύσατέ μου το σώμα, και συ Υιέ και Θεέ μου, παράλαβέ μου το Πνεύμα». Οι Παπικοί, όμως, υποστηρίζουν αμάρτυρα ότι η Παναγία έζησε και τάφηκε, όχι στὰ Ιεροσόλυμα, στὴν Γεθσημανή, ἀλλὰ στὴν Ἐφεσο. Και αὐτό τό στηρίζουν σέ κάποιο ὄνειρο μιας φραγκοκαλόγριας, πού εἶδε τόν περασμένο αἰώνα. Οι δέ Τούρκοι τό δέχθηκαν ευχαρίστως, χάριν του τουρισμοῦ τους (ΑΡΧΙΜ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ, Ο βίος της Παναγίας, σσ. 103-106 και ΣΕΒ. ΜΗΤΡ. ΠΕΙΡΑΙΩΣ, Επιστολή προς την Α.Θ.Π., τον Αρχιεπίσκοπον Κων/λεως, Νέας Ρώμης και Οικουμενικόν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαίον Α΄, Πειραιεύς 27-6-2013, σσ. 58-59).

Από τὴν παρουσίαση των διαφορῶν της Ορθοδόξου Εκκλησίας και της αιρέσεως του Παπισμοῦ σχετικά μέ τὴν Ὑπεραγία Θεοτόκο, εύκολα διαπιστώνει κανείς τίς γιγαντιαίες, χνώδεις και αβυσσαλέες δογματικές διαφορές, πού υπάρχουν μεταξύ μας. Στὴν αιρετική παρασυναγωγή του Παπισμοῦ κυριαρχεί ο ορθολογισμός, ο σχολαστικισμός, η παρερμηνεία, ο εγωισμός και τό πνεύμα της πλάνης, δηλ. του Αντιχρίστου. Η Ορθόδοξος, όμως, Εκκλησία, η Μία, Αγία, Καθολική και Απόστολική Εκκλησία, η μόνη και αποκλειστική κιβωτός σωτηρίας, κρατά ἀπαραχάρακτη και ἀνόθευτη τὴν «ἄπαξ παραδοθείση τοῖς ἁγίοις πίστει» (Ιούδ. 3). Ας είμαστε πάρα πολύ προσεκτικοί, ιδίως σήμερα, τὴν εποχή της συγχύσεως των πάντων, του δογματικού μινιμαλισμοῦ και της παναιρέσεως του διαχριστιανικοῦ και διαθρησκευτικοῦ οικουμενισμοῦ, ας ενστερνισθούμε τὴν Ορθόδοξη διδασκαλία, ας εγκεντρισθούμε στὴν Ορθόδοξη Εκκλησία και τέλος ας ικετεύσουμε τὴν Κυρία Θεοτόκο νά πρεσβεύει στὸν Υιό της και Θεό μας μέ τίς Θεομητορικές της πρεσβείες νά μας ελεήσει, νά μας σώσει και νά μας αξιώσει της Βασιλείας των Ουρανῶν, του Παραδείσου.

Πηγή : <https://impantokratoros.gr>